

Telegraful Român

Organ național-biserice

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Cu an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nerancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inser-

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Comemorare

— Două decenii de viață —

Intrând cu anul 1930 în al douăzecilea an al existenței sale, *Revista Teologică* a apărut îmbrăcată în haină de sărbătoare.

Se cuvenea, cu adevărat, această ceremonie cu ocazia unui prilej atât de însemnat în viața unei publicații periodice de specialitate.

Se cuvenea, cu adevărat, această festivitate pentru cele două decenii de viață a revistei născute din frământările, din gândurile și idealurile unui suflet superior, dornic de mai multă lumină și de mai multă spiritualitate pentru biserica și pentru neamul său.

A fost necesar un moment de reculegere, spre a aduce în primul rând mulțumită lui Dumnezeu, pentru bogata revărsare a ajutorului Său la această împlinire frumoasă. Și a fost necesar momentul de reculegere, în al doilea rând, pentruca sămănătorii de azi în paginile revistei, văzând realizările de două decenii, să se inspire pentru realizări tot așa de frumoase și pentru idealuri tot așa de sfinte.

Douăzeci de ani decând realitatea a îngăduit tânărului profesor dela seminarul «Andreian». Dr. Nicolae Bălan, să-și înfăptuiască unul din cele mai frumoase idealuri pe care le-a avut încă fiind student.

Douăzeci de ani, decând în Ardealul robii a glăsuț ce din tîi revistă bisericească.

Douăzeci de ani, decând gândirea și simțirea religioasă de dincoace de Carpați a putut ieși la lumina zilei în coloanele unei reviste.

Douăzeci de ani, decând «*Revista Teologică*» luminează vatra preotului dela sat și încălzeste sufletul apostolilor puși în slujba lui Isus Hristos și în slujba neamului nostru...

Cine ar putea să spună tot cecece a fost «*Revista Teologică*» în viața noastră bisericească și tot cecece a făcut ea până astăzi?

Cine ar putea spune câte conștiințe s'au trezit și au acționat la îndemnul celor scrise în paginile acestei publicații?

Cine ar putea să spună numărul acelora, al căror suflet s'a aprins, a luminat și ale căror puteri de muncă s'au mistuit în slujba idealului sfânt, pus puru-

rea înaintea ochilor lor de această revistă?

Și cine ar putea să spună toate mângăerile pe care ea le-a coborât în vremuri de restrițe în sufletul celor oprimați?

Luminare cugetelor, îndrumare conștiințelor, inspirație avânturilor, și mângăere sufletelor a fost până astăzi *Revista Teologică* pentru preoțimea din Ardeal și pentru alți intelectuali de aici.

Putem spune că ea a năzuit totdeauna la ajungerea scopului pentru care a fost înființată, scop pe care îl găsim așa de bine precizat în scrisoarea din Martie 1904 a studentului de atunci dela facultatea teologică din Cernăuți, Nicolae Bălan, adresată studenților teologi din București:

«Ea (revista) ar servi nu numai spre a stimula dispoziția celor capabili spre activitatea literară în viitor, ea nu ar avea de rezultat numai lățirea științei teologice în cercuri cât mai largi, ea nu numai că ar satisface aceleași trebuințe simțite în biserica noastră pentru lățirea științei și a culturii teologice, ea nu numai ar promova idealul religios-moral, care e acelaș atât în răsărit, cât și în apus de Carpați, — ... dar

ar face ca cei de un sânge și de o credință în uniformitate și cu forțe unite să lucreze pentru întărirea și apărarea credinței și prin credință a sângelui.»

Intr'adevăr, *Revista Teologică* a purtat tot timpul steagul acestor năzuințe, și astăzi poate spune că lupta cea bună s'a luptat, călătorie de două decenii a a săvârșit și credința strămoșească în toate împrejurările a păzit.

Deaceea, întemeietorul ei de atunci și patronul ei de azi, I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului *Dr. Nicolae Bălan*, poate avea mângăerea deosebită de a fi văzut astăzi încununată cu succes opera inițiată în tineretă Sa.

Facem și noi, cu această ocazie, smerita noastră urare pentruca în viitor *Revista Teologică* să rodească tot așa de bogat pentru sufletul neamului nostru, precum a rodit ea până astăzi sub înaltul patronaj al I. P. S. Sale și sub înțeleapta conducere a dlui profesor și rector al Academiei teologice, N. Colan.

Pr. S. Cândea.

FOIȘOARA

(5) MONOGRAFIA

bisericii ortodoxe din Crăciunel, protopopiatul Târnavei

de
Pr. Iuliu Moldovan,
din Lasiului mare

Bian, fiind unit, ni s'ar părea că avea de gând să sprijinească cauza uniților mai mult de cât pe a celor ortodocși. Ori cum, dar ca slujbaș administrativ avea datoria de a cerceta cauza furtului, care părându-i-se ilegală, a venit în Crăciunel cu hotărârea de a coborâ din turn cu forța clopotul furat și a-l restitui uniților. Când să intre însă în cimiterul bisericii noastre, i se opune cu toată puterea preotul Naftail Oprea (zis popa Naftailă) încingându-se între ei o luptă piept la piept, până când popii Naftailă venindu-i în ajutor și preoteasa, cu dărgul dela cuptorul de

pâne, lupta s'a sfârșit cu învingerea asupra lui Bian, care rușinat de eșecul ce a suferit în fața poporului adunat acolo, a intentat popii Naftailă proces penal care a durat ani de zile, și s'a sfârșit în favorul lui Bian prin condamnarea popii Naftailă la 800 zloți buni, despăgubiri și spese procesuale, pe care le-a și plătit după ce și-a vândut 4 boi. Clopotul însă nu l-a dat uniților, ci a rămas în turnul bisericii ortodoxe, iar uniții și-au procurat alte 2 clopote, cari au fost rechirate de armata austro-ungară, în a. 1916.

3. Clopotul cel mic cu inscripția: «a. 1861».

În intervalul de timp cât a stat clopotul cel mijlociu din a. 1773 în posesiunea bisericii unite între anii 1848—1864, poporul ortodox nefiind mulțumit numai cu clopotul cel mare din a. 1803, și-a mai procurat în a. 1861 un clopot, puțin mai mic decât cel din a. 1773. Acum aveau iarăși 2 clopote ca și înainte de a. 1848.

Urmând apoi întâmplarea descrisă la clopotul cel mijlociu, biserica noastră avea 3 clopote, de-al căror glas armonios și acum își mai aduc aminte cu multă duioșie bătrânii rămași în viață din acele vremuri trecute, până când stricându-se clopotul cel mare din a. 1803, biserica a rămas numai cu cele două mai mici. În 1916 au fost rechirate două, clopotul cel mare crepat, apoi cel mai mic. Ne-am despărțit de ele cu mult regret, pe unii credincioși i-au năpădit lacrimile, văzând biserica rămasă numai cu un clopot din trei câte avuse odată.

4. Clopotul cel nou din 1926. În acest an credincioșii și-au cumpărat un nou clopot lângă istoricul clopot din 1773, cari potrivindu-se la sunet au împăcat dorințele sufletești ale celor ce se desțătau mai demult la glasul alor 3 clopote ce le avuse biserica. Clopotul cel nou s'a cumpărat din depunerile ce le are biserica la filiala din Mediaș a băncii «Albina».

Pomelnicul

Deodată cu zugrăvirea bisericii în a. 1827, s'a zugrăvit prin zugravul Ban Vasile dela Feisa și o cruce de lemn de goron înaltă de 1:30 cm. pe seama pomelnicului ridicat lângă biserică pentru serviciile parastaselor la înmormântări și împărțirea pomelnilor după cei morți. Acest pomelnic era un șopron lung de 40—50 metri, lat de 3 metri. Era acoperit cu țigla, la lăcpeț cu șindrilă. În fruntea lui și închisă pe la margini era așezată crucea de lemn înțepenită în pământ, apoi masa pe care se așeza parastasul și celelalte jertfe aduse lângă parastas, un pom, un vas cu colivă și vinul. Dela masă și până la celalalt cap al pomelnicului, era întinsă prin mijloc o laviță lungă de scânduri groase și late pe cari se puneau mâncările, pomană, iar de două părți alte lavițe lungi pe care se așezau credincioșii cari petreceau mortul la groapă și luau parte la pomană. Preotul, cantorii și paracliserii (crâz-

Congresul emigranților

— Glasul lor trebuie să găsească răsunet —

Într-o sală a universității din Belgradul sârbesc s'a ținut de curând congresul creștin al nenorociților emigranți ruși aflați în Iugoslavia.

S'au întrunit, spre a discuta asupra stării actuale a bisericii rusești și a cere ajutorul lumii civilizate.

Intre emigranți sânt numeroși preoți. Toți aceștia, adunați în congres sub președinția unui patriarh, emigrant ca și tovarășii săi, au arătat, cu documente îngrozitoare, prigonirile sălbatice ale sovietelor împotriva bisericii. Ororile, săvârșite împotriva slujitorilor altarului, se pot pune alături de execuțiile Inchiiziției din întinsecate vremuri. Cine încearcă să stăză să intre într-o biserică în Rusia, este batiocorit, bătut și omorât. Astfel libertatea omului, d'a se închina lui Dumnezeu, este suprimată în țara numită «a tuturor libertăților».

Profanarea locașurilor dumnezeiești merge atât de departe, încât, după ce se tură dintr'insele toate odoarele, steșnice și lemnie, bisericile sânt transformate în grajduri sau azile pentru vagabonzi. Au fost preoți, cari au încercat a se împotrivi nelegiurii, însă au fost străpuși cu baioneta sau împușcați...

Congresul dela Belgrad, adânc deprimat, a consemnat oroile ce i s'au comunicat, constatând că Rusia sovietică este hotărâtă să stărpească creștinismul, ca în vremurile prigoanelor păgâne. Acest fapt este adus la cunoștința lumii creștine, ca să se știe pretutindeni, că în Rusia suferă milioane de oameni o adevărată mucenicie pentru «vina» d'a se ruga lui Dumnezeu. În acelaș timp, congresul imploră ajutorul țărilor creștine, mari și mici, spre a se pune capăt acestor nedumnezeiri.

Eată o chemare ce trebuie să găsească larg răsunet în toate inimile creștinești!

Reforme bisericesti în Grecia.

Guvernul grecesc a luat hotărâre, după știrile ce vin din Atena, să reducă numărul mănăstirilor din Grecia, urde există astăzi 133 mănăstiri, și să rămână câte una sau două mănăstiri de județ, cu 20—30 călugări de fiecare, întreținute din subvenții date de stat, ear averile mănăstirești să fie secularizate în folosul statului și al bisericii. Produsul vânzării bunurilor mănăstirești se evaluează la 2 miliarde drahme (4 miliarde lei). Se mai intenționează micșorarea numărului mitropoliilor din țară. — Noua organizare provoacă multă nemulțumire în rândul mănăstirilor grecești, care consideră vânzarea bunurilor lor ca mare lovitură ce li-o pregătește guvernul.

INFORMAȚIUNI

Parastas, Duminecă în 16 Februar a. c. în biserica Catedrală, după terminarea sfintei liturgii, s'a oficiat din partea P. S. S. arhierelui Vasile, asistat de preoțimea Catedralei, parastas solemn pentru odihna sufletului fostului asesor consistorial Victor Tordășanu, în prezența membrilor familiei, a membrilor «Reuniunii naționale culturale a meseriașilor români din Sibiu» și a unui însemnat număr de prieteni și stimători ai regretatului defunct.

Stindardul Inaltei Regențe. Prin înalt decret regal stindardul Inaltei Regențe a fost astfel fixat: Stindardul membrilor Inaltei Regențe, cari nu fac parte din familia Regală, este format dintr'un pavilion dreptunghiular, în culorile naționale, având pe galben și pe ambele fețe, stema mică a Regatului României, compusă din cele trei scuturi cu coroana de oțel. Când unul din Inalții Regenți este însuși I. P. S. S. Patriarhul României, stindardul, mai sus descris, va avea pe una din fețe stema sfintei Patriarhii a bisericii ortodoxe române.

Alegeri comunale și urbane. În ziua de 14 Martie 1930 se fac alegeri în toată țara pentru consiliile comunale orașenești: municipii, comune urbane, reședințe de județ, și nereședințe.

Bani de metal. Monetăria engleză cu care Banca Națională a României a contractat baterea unui stoc de monede metalice de 20 și de 5 lei, a comunicat că în cursul acestei săptămâni va sosi în țară un prim transport din acest stoc, în valoare de 283 milioane lei, din care 200 milioane în monezi de 20 lei, iar restul de 5 lei.

Prizonieri români ar fi pornit — după spusa unui repatriat din Târgu-Murăș — spre țară după ce, trimiși pe frontul chinez din partea guvernului sovietic, au dezertat și au plecat prin Asia spre țara noastră și a lor. Svonul așteaptă confirmare.

Interes pentru aviație. Inițiativa unei organizații particulare din București inaugurează un sistem original de propagandă: a cumpărat, pentru sboruri de pasageri, un avion, aparat dintre cele mai bune, prin care câteva mii de elevi și eleve din școlile capitalei au primit botezul aerului. Scopul este mai întâi a trezi interesul tinerei generații pentru aviație.

Cursuri de pregătire. La 1 Martie 1930 se deschid cursurile de pregătire pentru examenul de bacalaureat, sub direcțiunea dlui Dr. I. Bunea, directorul liceului «Gh. Lazăr» Sibiu; cursurile țin trei luni și pot fi cercetate și de candidații respinși în sesiunile anterioare. Informațiuni se pot primi dela subsecretariatul direcțiunii liceului «Gh. Lazăr». *Direcțiunea.*

ȘTIRI LOCALE

Conferențe. În 6 I. c. s'au ținut instructive prelegeri la «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu». A vorbit dl Dr. Gh. Bărbal, secretarul general dela primărie, tălmăcind părți din legile administrative, în scop de a deștepta în localnicii români mai cald interes pentru treburile publice, și în special orășenești. În acelaș înțeles a cuvântat apoi dl I. Imbăruș, cerând ca la căma orașului să fie reprezentați și meseriași noștri. Vorbitoților le mulțumește, pentru bunele îndrumări și sfaturi, președintele reuniunii, dl profesor N. Colan.

— În 16 I. c. a conferențiat, în sala prefecturii, dl Mihail Botez, profesor universitar din Cluj, asupra temei: Din contrazicerile vieții zilnice. În nimerite exemple, alese din mijlocul societății, și ascultate cu aten-

țiune de numerosul public, dă lămuriri și povățuiri, mai ales tinerimii generației de astăzi, pentru a putea contribui la propășirea morală a neamului.

Mulțămiri. Societatea academică «A. Șaguna», a studenților în teologie Sibiu, aduce cele mai călduroase mulțămiri dlui director și onoratului consiliu al băncii «Albina» din loc pentru suma de 500 lei, donată bibliotecii societății. Sibiu, 13 Februar 1930. Presedinte: prof. Dr. D. Stăniloale, I. Răfiroiu, secretar general.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea cununiei dnei Marioara Dănilă cu dl Jean Constantinescu nași fiind dna și dl Simion Mitea, a binevoit a colecta dl vornic Ioan Imbăruș dela nuntași suma de 202 lei pentru Reuniunea femeilor române, suburbii Iosefin, pentru înfrumusețarea bisericii. Contribuitorilor li se aduce mulțămire. *Comitetul.*

CARTI ȘI REVISTE

Numar festiv. Când intră în anul al 20-lea al existenței, *Revista Teologică* din Sibiu se prezintă în haină de sărbătoare, publicând valoroase și interesante contribuții, datorite credincioșilor săi colaboratori. În fruntea numărului dublu, pentru Ianuar și Februar 1930, *Revista Teologică* are o maximă autografă a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae; urmează apoi următoarele articole:

Nicolae Colan, *Pro domo*, P. S. Grigorie Gh. Comșa, *Apologetul bisericii și cugetarea religioasă*. Ion Lupas, *Criza de autoritate*. Dr. Gh. Ciuhandu, *La două decenii*. Dr. Seb. Stanca, *Pricină pentru o carte bisericească*. Dr. Ion Broșu, *Problema păcii*. Arhim. Policarp Morușca, *Sfințele mănăstiri în slujba misionarismului*. Onisifor Ghibu, *Dar un lucru trebuie*. Ilie N. Lungulescu, *Din valea relativității spre culmile absolute*. Dr. A. Crăciunescu, *În slujba lui Hristos*. Vasile Lăzărescu, *Psihologismul individual în filozofia religioasă*. Ilie Hociotă, *Providința*. Ioan Moșoiu, *Indemnuri pentru vremea de azi*. I. U. Soricu, *Psalmi*. Ioan Crăciun, *Să se măture treptele de sus...*. Ioan Imbroane, *Hristos în armată*. Emilian Stoica, *Pentru un șematism al bisericii ardeleni*. Dr. Ioan Felea, *Făclia preoțimii ardeleni*. Ilie Beleuța, *Documente istorice și doctrinale* (trad.) Gheorghé Maior, *Cum să spovedim?* Gheorghé Secas *Evangelistul smem-*

nicii, țircovnicii), aveau scaunele lor în jurul mesei din fruntea pomelnicului lângă crucea de lemn. Aici se săvârșea slujba parastasului, se binecuvântau mâncările aduse dela casa mortului și se împărțea astfel pomana după cel mort. Era obicei moștenit din vremuri bătrâne la câte-va biserici dintre Târnave, ca aceste pomelnice să nu lipsească de pe lângă biserici. Ruinându-se prin a. 1890 acest pomelnic, nu sa mai ridicat. Se înmulțiseră greutățile bisericii cu zidirea școlii, caselor parohiale, cu susținerea învățătorului din repartiții cu salariu ridicat, așa încât nu mai rămăneau bani și pentru alte trebuințe ce se puteau înconjura și astfel acum pomana — în lipsa pomelnicului, se împarte la casa mortului.

Crucea de lemn a pomelnicului se păstrează în altarul bisericii.

Cimiterile

Actualul cimiter din jurul bisericii fiind situat pe coasta donată de Borsay în mărime de 1 jug. 256 st. □ e în continuă mișcare, alunecând în

jos spre comună. Aceasta a fost cauza că biserica de astăzi a trebuit să mai fie rezidită odată din temelie în a doua jumătate a veacului trecut. Unele morminte din acest cimiter — care până în a. 1916 a fost cimiterul de îngropare al morților — în anii ploioși 1912—1913 au fost și descoperite prin surpările de pământ din cimiter, astfel că consiliul bisericii s'a văzut silit a se îngrijii de alt cimiter pentru îngroparea morților. Nu aveam însă capitalul de bani pentru cumpărarea unui teren potrivit. Medicul de cerc Dr. Kappel Bela în înțelegere cu fisolgăbirăul Fazakas Géza din Hususău, (azi: Valea lungă), ne amenința cu pedepse aspre dacă voi mai îngropa în cimiterul din coasta bisericii. După multe târăgânele cu chin cu vai, afla sem un credincios care ne oferise un teren potrivit în schimb pentru alt teren din pământurile bisericii. Astfel în 9 Decembrie 1914 am cumpărat terenul de 612 st. □ situat în locul numit «Lab» sub viile din «coastă» dela credinciosul nostru Onuțu Rus, căruia i-am

dat în schimb de 2 ori atâta teren de calitate mai slabă din pământul bisericii de 3 jug. cad. situat în «dosul de după biserică» în brazdă cu sesiunea parohială, iar în a. 1915 am cumpărat și dela credinciosul nostru Aron Rusu o parcelă mai mică în brazdă cu cel cumpărat dela Onuțu Rus, tot pentru de 2 ori atâta teren din «dosul de după biserică». Prin cumpărarea acestor terene biserica și-a asigurat un nou cimiter unde se îngroapă acum morții.

Preoții parohi

Voi însemna în cele următoare, în șir cronologic, numele și activitatea preoților cari au servit la aceasta biserică din timpul când trecutul ne prezintă date autentice.

1. «Popa Oanea» și «popa Ion» amintiți de repausatul Dr. Augustin Bunea, după statistica din 1733 făcută de episcopul Ioan Inocențiu Micu Klein, sânt cei dintâi preoți cari sânt cunoscuți istoricește că au servit la prima biserică de lemn, mică și bulgărită pe dinafară, ridicată din vre-

muri străbune pe locul cimiterului — astăzi unit — din marginea comunei de lângă «dosul de după biserică».

Mai târziu în timpul conșcripției românilor ardeleni întreprinse de generalul Buccov din încredințarea împărătesei Maria Terezia între anii 1760—62, aflăm pe poporul din Crăciunel aproape întreg ortodox cu 76 familii fără preot, pe lângă 5 familii unite cu 2 preoți. Șirul preoților cunoscuți la biserică ortodoxă se începe numai după conșcripția din anii 1760—61 cu preotul:

2. *Nicolae Popoviciu*, care a servit în timpul răpirii bisericii și până la a. 1801. Acest preot a trebuit să suferă mai mult în vremea prigoanelor religioase în lipsa bisericești în care a servit el și alți preoți înainte de el ca: «popa Oanea» și «popa Ion», după această biserică și s'a luat ca forța de solgăbirăul cercului, iar el a ieșit plângând cu cărțile subsuoară fără adăpost unde să-și plece capul la rugăciune el și poporul său, și fără a putea protesta contra unui slujbaş guvernial atotputernic.

reniei. A. C. Cosma, Desfacerea de autoritate. H. P. P., Poeme în proză (trad.). Ilarion V. Felea, Focul chemării sacre. Florica Scriban, Neliniștea contemporană. D. D. Achimescu, Urare. Iosif Trifa, Incercări de evanghelizare. Dr. D. Stăniloae, N. Neaga, N. Colan, E. Cioran, Sp. Cădea, Mișcarea literară: Gesammelte Aufsätze zur Kirchengeschichte. Sanctus. Studien zur Geschichte des Byzantinischen Bilderstreites. Creațiunea universului din punct de vedere filozofic, științific și biblic. Histoire D'Israel peuple de dieu. O Hyios toy Anthropoy. Universitatea Daciei superioare. Studii, conferințe și comunicări istorice. Creștinismul doctrină utopică? Învățătorul din postul al II-lea. G. M. Ivanov, Sp. Cândea și Neculce. Cronică: Răsboiul Stalin-Dumnezeu. Sărbătorirea I. P. S. Sale Patriarhului Dr. Miron Cristea. † Părintele Aurel Popoviciu. Agru. N. C. Note și informațiuni. — Prețul acestui Nr. 80 lei. Abonamentul pe un an 200 lei. Redacția și Administrația: Academia Teologică, Sibiu, str. Mitropoliei 32.

Pagina pastorală

Cuvânt înainte. — La Dumineca lăsatului de carne.

«Propovăduiește cuvântul; stăi asupră cu vreme și fără de vreme; mostră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura... *fă lucrul evanghelistului*...» (2 Tim. 4, 2 și 5).

La îndemnul femeii Samaritence, poporul cetății Sichem ieșea în număr mare întru întâmpinarea Mesiei, care se odihnea lângă fântâna lui Iacob în mijlocul ucenicilor săi. Imbiat de ucenici cu bucate, Mântuitorul le spune că mâncarea lui este alta, era preocupat de răspândirea în cercuri cât mai largi a «*Evangheliului*», a împărăției lui Dumnezeu adecă. — Între acestea poporul samarinean se ivește în zare, iar Hristos zice cu voce puternică aleșilor săi: «ridicați ochii voștri, și vedeți holdele, că sânt albe spre seceri acum», (Ioan 4, 35). Aceste cuvinte, rostite de Mântuitorul între împrejurările arătate, au valoare permanentă; ele se adresează cu aceeași vigoare, cu același imperativ și celor cari în zilele noastre trebuie să lucreze la răspândirea împărăției cerurilor. Holdele n'au fost nici când mai coapte mi se pare.

decât în timpul de față, ele reclamă astăzi cu stăruință secerători.

De imperioasa nevoie de evanghelizare în masele largi ale popoului nu se mai poate îndoi nimeni; poporul are nevoie de hrană sufletească, de hrană îmbeșugată, iar preoții pentru a nu-l lăsa să alege pe aiurea, au datorita sfântă să facă lucrul evanghelistului. Ca odinioară Schemiții, poporul românesc se doarește după Mesia; fă dar, tu o, preotule, ca Isus Hristos să se sălășuiască și să petreacă alături de acest popor. Ca unul ce deții puterea de-a propovedui în numele adevăratei biserici a lui Isus Hristos, fă uz de această virtute și nu lăsa să treacă pe mâna altora, nechemăți.

— La «*Pagina pastorală*» pe care o deschidem în *Telegraful Român*, vor figura subiecte de predică pentru Dumineci și sărbători. Se va da întotdeauna atențiune deosebită textului evanghelic din Dumineca respectivă, întrucât sfânta Scriptură este a se privi ca izvorul prin excelență de inspirație omiletică. După posibilități vom reda și câte un pasaj clasic din omiliile Sf. Părinți și ale altor predicatori de seamă.

În legătură cu aceste se va scrie ocazional și despre persoana preotului în funcțiunea ei de predicator, apoi se va arăta ce importanță are sfânta Scriptură ca izvor de predicare și eventual ne vom extinde și asupra sfintei Liturgii.

Scopul urmărit prin aceasta se vede clar; să intenționează ajutorarea preotului în îndeplinirea datoriei sale de slujitor al cuvântului. Căci, este folositoare răspândirea broșurilor de propagandă religioasă și a altor cărți cu caracter pios între popor, dar noi avem convingerea, că *cea mai bună evanghelizare se face prin cuvânt*. În sfânta Scriptură se spune undeva: «credința este din auzit...»; cum vor crede deci, dacă nu li se va predica? Să propovăduim deci cuvântul...

În Dumineca lăsatului de carne avem textul (Mat. 25, 31—46). Întrucât pericopa prezintă pe Mântuitorul întru scaunul slovei Sale, binecuvântând și așezând de-adreapta pe cei buni, și blestemând pe cei răi, tema predicii va fi, *judecata din urmă*. Să poate măneca dela cuvintele din «Crez» «Și iarăși va să vie cu mărire să judece viii și morții»...

În *introducere* se va spune că biserica ortodoxă profesează și crede

Într-o judecată viitoare care va avea loc la a doua venire a Mântuitorului Hristos, când fiecare va avea să răspundă de acțiunile sale din timpul petrecerii sale pe pământ, primind convenita răsplăță sau pedeapsă. Această învățătură are temelii puternice în sfânta Scriptură, atât a Vechiului cât și a Noului Testament; asemenea nu este sf. Părinte începând cu veacurile primare ale creștinismului și până când se încheie seria lor cu Sf. Damascen, care să nu vorbească despre ziua înfricoșată a judecării, când dreptii vor fi trecuți în împărăția lui Dumnezeu, iar păcătoșii lăsați pradă muncilor veșnice.

În *tratate* se descrie cu text din sfânta Scriptură cum va decurge cea judecată. Se va folosi în primul rând pericopa zilei; pentru a se completa tabloul se poate apela la textele următoare: Ioan 2, 2—15; Osea 5, 1—15; 7, 12—13; Isaia 2, 9—22; Ieremias 18, 4—20; 37, Daniil 12, 1—2; Matei 13 30; 39; 40; Ioan 5, 25; Apoc. 6, 13—17 etc.

După ce cu ajutorul acestor locuri s'a arătat cum Hristos e judecătoarea, bun pentru cei buni și pedepsind după răutatea lor pe cei răi, se va trece la o scurtă aplicare, care va forma încheierea.

Privirea în viitor este foarte serioasă, ne așteaptă judecata: Iată judecătorul vine, pe cer va apare semnul Fiului omului. Să ne întoarcem dela fărâdelegile noastre, acum, în acest moment și să alergăm cu poeză cătră Isbăvitorul nostru. Să ne convertim și să trăim în rugăciune și dragoste frățească pentru ca la ziua judecării să fim așezați de-adreapta și numărați printre binecuvântații Părintelui ceresc.

Sfântul Ioan Gură de aur, în comentariul epistolei cătră evrei, arată care va fi soarta celor condamnați și a celor aleși.

Pe scurt iată ce zice despre iad: trupul devenit nemuritor, ca și sufletul, nu va pieri nici se va nimici în torturile grozave ale iadului. Ființa omenească va avea în infern toate însușirile pe cari le-a avut trăind pe pământ, suferințele ei nu le va putea nimic îndulci, nici timpul, nici prietenia, nici nădejdea, nici așteptarea morții. Păcătoșilor aruncați în iad, nu le va putea aduce ușurare nici chiar faptul că sânt mai mulți în aceeaș osândă. Mângâierea nu este cunoscută acolo, ci numai muncile veșnice.

În opoziție cu aceasta Gurădeaur arată soarta celor aleși — (Comentariul Isaiei) — cărora le este rezervată fericirea veșnică și împreună viețuirea cu Dumnezeu. Cei plini de virtute, dreptii, făcătorii de pace vor vedea în patria cerească pe Dumnezeu, dar adaugă Sfântul, nu pe Dumnezeu în esența Sa divină, căci nici profeții, nici îngerii, nici arhanghelii n'au văzut vreodată nici vor vedea ce este Dumnezeu. Fiul și Sfântul Duh singuri l'au văzut și-l văd, căci natura făcută, cum ar putea ea vedea și cuprinde ceace este Dumnezeu, fără de început.

Sf. Ioan Damascen în «Dialogus contra Manichaeos» Patr. Greacă T. 94, col. 1574 B, C, iată ce spune de starea de după moarte: După moarte nu mai este prilej nici de convertire, nici de pocăință. Nu că Dumnezeu nu ar putea primi pocuianța, pentru că pe sine nu se poate ruga, nici a se înstrăina de milostivire, dar condițiunea sufletului e atare că nu mai cunoaște convertire. Așa se întâmplă și cu un om care a fost bogat în fapte bune toată viața lui de până acum și numai un moment a păcătuit, și cum de va muri tocmai când e cuprins de păcat, e pierdut. Și invers un păcătoș, dacă-i e dat să moară într'un moment de căuianță, nu va rămânea nici o amintere despre greșalele lui.

Precum demonii, duhurile rele, după ce-au căzut, nu mai pot cunoaște îndreptare, nici îngerii nu mai pot greși acum, ci starea unora și-a altora e așa, încât nici o schimbare nu poate obveni în ea, așa oamenii după moarte, nu se mai pot converti. Ci dreptii cari au dorit pe Dumnezeu, se vor bucura pentru todeauna de posesiunea lui; păcătoșii dimpotrivă cari în viață au dorit mereu păcatul, continuă să-l dorească și în iad, dar materia păcatului li se va lua așa încât vor fi chinuți de focul patimii lor, mâncați de viermele dorinții lor, vor fi răsplățiți și lăsați pradă desolării lor. Ce chin mai mare poate să existe decât privațiunea, lipsirea de lucrul după care te dorești cu ardoare?

Drept urmare în virtutea dorinții lor, cei cari au căutat pe Dumnezeu vor petrece în delicii și bucurii; ceice au căutat păcatul însă își află acum pedeapsirea.

(În patologie m'am folosit de textul latinesc).

Gheorghe Secaş profesor de teologie.

Speranța

Copilă dulce, cu haine de argint, crescută la sânul credințelor ferbinții... Tu dai temeiuri vieții și razim gândurilor noastre...

Și strălucirea ta totuși de multe ori ne minte, de rătăcim prin codrii durerilor, cu traista vieții goală și prinsă în umerii slabi, ai anilor cărunți...

În primăvara vieții, ne alinăm lângă tine visările de aur... Și alergăm prin lunci, poene și zăvoaie; cântăm în osanale bucuria zilei și ne scaldăm privirea în zările de sânge; ne răcorim obraji în albele izvoare, în care-i scufundat un colț de cer cu soare. Creștem împreună, mângăiați pe vară de unda înrăcorită a zefirului, stropiți cu bobi de ploaie și înmirezmați de mii de flori, crescute în grădina copilăriei noastre... În nopți de Mai, cu vrăji de lună, când freamătul de frunze se împletește cu murmur de izvoare; când satul doarme străjuț de cerul brodat cu mii de stele, noi... ne șoptim povestea iubirii,

ce sfințește credințele pentru viitor... Și înfiorați de taina cucernicelor vise, nu mai simțim dureri și suferințe, — viața e senină ca nopțile acestea de Mai.

Dar vara-i pe sfârșite... Incep să simt răceala unui pustiu, ce pare că s'a deschis în față-mi... Și, în clipe amăgitoare, te privesc pe tine, speranță. Tu... ai rămas aceeaș. Numai pe cerul sufletului meu, se văd mijind la margini norii surii de toamnă; Și'n inimă-mi începe să se lărgească un gol. În față-mi joacă o lume strâmbă și rece; privirea 'mbracă doilii și ochii plâng în lacrimi visări ce înserează... Gânduri neînțelese se răsvăresc în minte... E luptă îndârjită întră *credință* și *gând*, ear ființa mi se leagă între ce este statornic și ce este fugăr, între veșnicie și vremelnicie.

Mă întreb: unde este lumea copilăriei mele? Lumea cuminte, curată, caldă ca o rugăciune?... Cum?... Nu este aceeaș lume? Numai *aceasta* e reală?... Cealaltă a fost, așadar, o amăgire a minții mele înguste?

O, nu! Nu se poate!... Copilăria mea n'a fost minciună! Lumea și viața este azi aceeaș: Cu flori, izvoare, codri verzi, poene și zăvoaie; și-i soare, lună, stele... aceiași stropi de ploaie, acelaș dor de viață, ne însușește veșnic aceeaș speranță. Copila dulce, cu haine de argint... Și... nu e nebunie să spui că tot ce vezi, ce simți fiind în suflet, și prinzi în judecata minții tale, este minciună goală?

De vină sântem noi; căci inimile noastre s'au învățat!

Hulim pe Dumnezeu și râdem de vecini, când sânt în suferințe; dărâmăm cetatea sfântă a vieții unui neam, pe care au zidit o, cu trudă și sudoare, strămoșii noștri buni... Batjocorim altare clădite pe credința părinților pioși. Iubirea a apus din zarea vieții noastre... În locul ei ze îngrămădesc furtunile pierzării, ale păcatului nebun cu vânturi și uragane, smulgându-ne din brazda adevăratei vieți. De aceea noi răstălmăcim menirea acestei lumi curate, și viața ei divină, și... rătăcim năuci pe drumuri neînțelese...

Ne lipsește îndreptarul credinței minunate; luminile speranței ce dăruiește vieții entuziasm eroic, spre înfăptuirea mântuirii noastre.

...Speranță dulce, nu mă părăsi sub povara ispitelor lumești... Nu fugi din sânul credințelor ferbinții!... Vreau să fiu tânăr și plin de vise, cum eram în primăvara vieții... Rămâie cu mine înseninarea ta... Cu tine simt cum se ridică, pe braze de decepții, mărghăritare albe, pline de parfum, cu care alin durerea și smulg din suflet ură, invidie și poftă; ca în locul lor să răsără iubire, cu dorul de viață, ca în lumea ce trăește dincolo de culmea zărilor albastre, scaldată de lumina eternelor astre...

C. Zolcan catihet, Petroșani

Biserica și Pacea, conferință ținută în 15 Decemvrie 1929 în cadrul Asociației culturale «Astra» basarabeană, sub înaltul patronaj al I. P. S. Sale Mitropolitului Gurie. O broșură de 27 pagini. Prețul?

ROMANIA

Tribunalul Târnava-Mică Secția I-a.

Nr. Preș. Jura. 263—4/1929.

Tribunalul ca instanță civilă asupra cererii făcute de Societatea ortodoxă națională a Femeilor Române «Filiala Dumbrăveni», pentru acordarea personalității juridice prin petițiunea înregistrată sub Nr. 268 din 9 Februar 1929 reprezentată fiind prin comitetul de conducere al societății, comitet reprezentat prin Dl. Cornel Schiau membru din societate, fiind prezenți pentru Ministerul Cultelor și artelor adv. Dr. Vasile Albu, avocatul Statului.

În fine Ministerul Public prin Procurorul R. Ghibănescu.

În urma dezbaterii orale, terminată la 27 Mai 1929, în camera de consiliu în ședința publică a pronunțat următoarea:

DECIZIUNE

Tribunalul acordă calitatea de persoană juridică Societății ortodoxe naționale a femeilor Române filiala Dumbrăveni și ordonă ca după rămânerea definitivă a prezentei sentințe, să fie înregistrată în registrul pentru persoanele juridice al Tribunalului.

MOTIVE

Având în vedere că societatea ortodoxă națională a femeilor Române filiala Dumbrăveni prin cererea înregistrată sub Nr. 268 din 9 Februar 1929 a cerut acestui Tribunal să i se acorde calitatea de persoană juridică;

Având în vedere că Tribunalul procedând în conformitate cu dispozițiunile art. 89 din legea pentru persoane juridice a constatat că actele depuse la dosar pentru susnumita societate îndeplinesc condițiunile și formele prevăzute de lege. Având în vedere că ministerul Cultelor și artelor prin adresa Nr. 15859—1929 avizează favorabil pentru acordarea acestei calități;

Având în vedere că astăzi în instanță reprezentantul societății a stăruit în cererea sa;

Având în vedere și concluziunile reprezentantului Ministerului cultelor și ale reprezentantului Ministerului public pusă pentru admiterea cererii;

Făcând cu acestea Tribunalul s'a găsit îndreptățit a pronunța anexata decizie care s'a citit în ședința publică azi 27 Mai 1929, conform art. 89 din sus arătată lege.

Prezenta decizie se pronunță cu drept de apel.

Dumbrăveni, la 27 Mai 1929.

ss. M. Demetrescu ss. Dârlea
președinte judecător

ss. Prunesen
grefier

Această sentință a fost pronunțată în ședința publică azi 27 Mai 1929 în prezența reprezentantului societății repr. Min. Cultelor și artelor și Min. public.

Nr. 14/1930

(18) 1—1

Publicațiune de licitație

În ziua de 2 Martie a. c. se va vinde prin licitațiune publică, la fața locului, casa bisericii române ortodoxe din Covasna, str. Regală Nr. 62.

Licitații vor depune vadiu de 10% asupra pretului de strigare, fixat la 80,000 Lei.

Condițiunile se pot vedea la oficiul parohial respectiv.

Covasna, la 10 Februar 1930.

Oprea Neguț și

Ioan N. Cosneanu

epitropi

Pr. Er. Tiușan
preș. cons. par.

Nr. 10/930.

(14) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cantor la biserica ortodoxă română Teliu, protopopiatul Oituz, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. În bani gata de fiecare familie 40 Lei (patruzeci Lei) dela 250 de familii.

2. Pământ arabil în suprafață de 1492 stânjini □ cl. I.

3. Dela venitele stolare, afară de ce intră în altar, a treia parte.

4. Lemne pentru foc 3 (trei) stânjini duse la locuința cântărețului.

5. Fânaș 2 (două) jugăre dat prin legea agrară ca sesiune cantorală.

Concurenții îndreptățiti la acest post își vor înainta cererile oficiului parohial ortodox român Teliu, protopresbiteratul Oituz, cu documentele prescrise și în termen indicat se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica ortodoxă română Teliu, pentru a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul parohial ortodox român din Teliu.

Teliu, la 14 Ianuarie 1930.

Moise Blendea

epitrop

Danil Cojocariu

preot

Văzut: Of. protopopesc ortodox român Oituz.

Ioan Rafiroiu

protopop

(15) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III-a Cernatu, protopopiatul Brașovului.

Venitele sânt:

1. Locuință parohială bună.

2. Leafa dela stat.

3. Venitele stolare, stabilite în minim de organele bisericești.

4. Sesiunea parohială aproape 4 jug. pământ arabil.

Concurenții vor avea să se prezinte în decursul răstimpului de concurs în parohie și în biserică, spre a fi cunoscuți și ascultați de credincioșii parohiei.

Cererile de concurs, însoțite cu toate actele doveditoare ale calificăției și ale serviciului îndeplinit până acum, sânt a trimite, în termenul fixat de concurs, oficiului protopopesc ort. rom. Brașov, Piața Prundului.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii Consiliului parohial.

Brașov, la 3 Februar 1930.

Dr. I. Blaga

protopop.

Pictură bisericească

Subsemnatul având autorizația Prea Vener. Consistor arhidiecezan din Sibiu, pentru pictură — aduc la cunoștință On. public, că în atelierul meu se execută în orice mărime, cu prețuri moderate: orice icoane sante, crucl, prapori, iconostase etc. auzituri până la cel mai fin aur veritabil.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulțămire și recomandare.

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

Nicolae Baciu

pictor bisericesc.

(7) 3—3

Nr. 99/1930.

(17) 2—3

Concurs

În înțelegere cu consiliul parohial, publicăm de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III-a Veneția de sus.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidaturii.

2. Casă parohială cu supraedificate corăspunzătoare.

3. Câte 1 ferdelă de ovăs dela fiecare familie.

4. Sesiunea parohială: 15 jug. 382 st. pământ arabil și fânaș.

5. Venitele stolare, satorite de adunarea protopopiatului Oltul și aprobate cu or. Nr. 3108/1928.

Reflectanții, îndreptățiti la acest post, sânt poțiti să-și trimită cererile provăzute cu documentele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oltul, Șercaia, jud. Făgăraș, și să se prezinte și în parohie în vre o Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta, eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Șercaia, 1 Februar 1930.

Vasile Stoicanea

protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebunțat pentru anunțuri și reclame în cercurile proeștești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 570/1929.

(8) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Cernatul de jos, cu filiile: Cernatul de sus, Icafașău, Mărcușa, Mărtineni, Dalnic, Moacșa, Beșeneu, Leș și Albîș, protopopiatul Oituz, județul Treiscaune, se publică concurs de paroh cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat conform coalei B.

2. Locuință în natură, supraedificate și grădină.

3. 6 jug. 518 st. □ arătură și 2 jug. 485 st. □ fânaș de cl. I-a, sesiune veche, eventuală întregire dela reforma agrară.

4. 2 ferdele: grâu și orz dela familiile întregi și 1 ferdelă dela cele mixte.

5. Venitele stolare stabilite în ședința consiliului parohial din 12 Iulie 1929.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, însoțite cu documentele cerute de regulament, subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român al Oituzului în înțelegere cu consiliul parohial din Cernatul de jos.

Poiana-Sărată, la 16 Dec. 1929.

Ion Rafiroiu

protopop.

(16) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. II-a Turchoș, protopopiatul Brașovului.

Venitele sânt:

1. Locuință parohială bună.

2. Leafa dela stat.

3. Venitele stolare, stabilite în minim de organele bisericești.

4. Sesiunea parohială 6 jugăre fânaș.

Concurenții vor avea să se prezinte în decursul răstimpului de concurs în parohie și în biserică, spre a fi cunoscuți și ascultați de credincioșii parohiei.

Cererile de concurs însoțite cu toate actele doveditoare ale calificăției și ale serviciului îndeplinit până acum, sânt a se trimite, în termenul fixat de concurs, oficiului protopopesc ortodox român Brașov, Piața Prundului.

Brașov, în 3 Februar 1930.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii consiliului parohial.

Dr. I. Blaga

protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130—

„ II „ 150—

„ III „ 120—

„ IV „ 200—

plus spese postale Lei 30—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40—, plus spese postale Lei 10—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de E. Hodoș. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoțimi și a bibliotecilor parohiale.